

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/930-1
Saksbehandler Hilde Eliassen Weidemann

Utvalg	Møtedato
Flerkulturelt utvalg 2023 - 2027	24.02.2025
Kommunestyret 2023 - 2027	06.03.2025
Helse- og omsorgsutvalget 2023 - 2027	25.02.2025
Oppvekst- og utdanningsutvalget 2023 - 2027	25.02.2025

Bosetting av enslige mindreårige flyktninger i 2025.

Kommunedirektørens forslag til vedtak

1. Enslige mindreårige flyktninger (EM) bosettes etter avtale med IMDi.
2. Arbeidet organiseres som beskrevet i saksfremstillingen, med ansvaret for bosetting og oppfølging av EM i aldersgruppen 16-18 (20) lagt til Kvalifiseringstjenesten – flyktningtjenesten.

Vedlegg

kommunenes-utgifter-til-bosetting-og-integrering-av-flyktninger-og-nyankomne-innvandrere-i-2023

Kommuneplanen

Livsmestring i alle faser. Vi skal bidra til å redusere utenforskap, tilrettelegge for gode levekår, alle skal gjennomføre utdanningsløpet.

Kompetansebyen. Grimstad skal ha barn og unge som mestrer livet. Jobbe med tidlig innsats og forebyggende arbeid.

Sammendrag

I Integrerings- og mangfoldsdirektoratets (IMDi) anmodning om bosetting av flyktninger i 2025 ble kommunen bedt om å bosette 80 personer og av disse fem enslige mindreårige flyktninger (EM). Dette ble vedtatt av kommunestyret i møte i desember 2024. Tiltak for enslige mindreårige flyktninger er organisert under Kvalifiseringstjenesten – flyktningtjenesten. Tjenesten har ansvar for bosetting og integrering av flyktninger. Modellen for EM-arbeidet i Grimstad bygger på at man ut ifra en individuell vurdering om bakgrunnsinformasjon, vil EM enten bli bosatt i hybel med tilsyn eller hos en vertsfamilie. Hver EM som bosettes får en fast kontaktperson i flyktningtjenesten. I tillegg er det engasjert en «trygg voksen»/miljøterapeut som snakker morsmålet og som skal være veileder og mentor og følge opp i helg og på fritid. Omfanget av oppfølgingen vil avgjøres etter behovskartlegging ved besøk på mottaket, og rett etter at EM er bosatt. Per begynnelsen av februar har kommunen fått fordelt fem EM i alderen 16 og 17 år.

Fakta

I Integrerings- og mangfoldsdirektoratets (IMDi) anmodning om bosetting av flyktninger i 2025 ble kommunen bedt om å bosette 80 personer og av disse er det fem enslige mindreårige flyktninger (EM). Dette ble vedtatt av kommunestyret i møte i desember 2024.

Betegnelsen «enslige mindreårige» blir brukt om alle barn og unge under 18 år som kommer til landet uten foreldre eller andre voksne med foreldreansvar i Norge. Det er for tiden mange EM i asylmottak, og de fleste av disse er fra Ukraina, Syria og Afghanistan.

Organisering av arbeidet med enslige mindreårige flyktninger i Grimstad.

Enslige mindreårige flyktninger (EM) er spesielt sårbare og er en prioritert gruppe i bosettingsarbeidet. De trenger trygge og gode oppvekstvilkår, og bosetting krever et tilpasset apparat i kommunene.

Det er IMDi som fordeler enslige mindreårige ut til kommunene. I informasjon fra IMDi fremgår det at det er opp til den enkelte kommune hvordan arbeidet med enslige mindreårige organiseres og hvilken etat som skal ha ansvaret for å løse oppgaven. I Grimstad ble arbeidet med bosetting og oppfølging av EM overført fra barnevernet til Kvalifiseringstjenesten/flyktningtjenesten fra 01.01.2018.

I de påfølgende årene var det mindre behov for å bosette EM i Norge, og arbeidet i Grimstad ble derfor gradvis utfaset etter hvert som hver EM fylte 20 år.

I 2025 er vi igjen bedt om å bosette enslige mindreårige flyktninger, og i samråd med Barnevernet, reetableres arbeidet i flyktningtjenesten. Hver fordeling drøftes med leder for Barnevernet før bekreftelse sendes til IMDi.

Tiltak for enslige mindreårige flyktninger er organisert under Kvalifiseringstjenesten – flyktningtjenesten. Tjenesten har ansvar for bosetting og integrering av flyktninger. Det er ikke et eksisterende arbeid som kan ivareta oppgaven. Flyktningtjenesten har derfor i samarbeid med leder for Barnevernet etablert en modell for bosetting av EM i aldersgruppen 16-17 år, som vil ivareta den enkelte i henhold til behov for omsorg og oppfølging.

De enslige mindreårige flyktningene kommunen har fått fordelt og skal bosette, er i alderen 16-17 år. Etter informasjon fra asylmottaket og vurdering av den enkelte EM, vil tildeling av bolig og omfang av oppfølging bli tilpasset den enkeltes behov og mestringsnivå. Flyktningtjenesten står ansvarlig for etablering og tilrettelegging av bo- og omsorgstilbud, og videre oppfølging vil skje i samarbeid med andre enheter og instanser. Det utarbeides en egen rutine for hvem og hvordan hver enkelt skal følges opp. Flyktningtjenesten skal se til at oppvekstvilkårene er trygge og gode.

Modellen for EM-arbeidet i Grimstad er som følgende:

- Bosetting avklares i samarbeid mellom leder for flyktningtjenesten og barnevernet ved leder.
- Statsforvalteren oppretter verge (representant for EM med kollektiv beskyttelse).
- Hver EM som bosettes får en fast kontaktperson i flyktningtjenesten som følger opp i henhold til utarbeidet rutine.
- Bosetting og oppfølging gjøres etter en individuell vurdering av bakgrunnsinformasjon.
- EM i alderen 16-17 år vil enten bli bosatt i hybel med tilsyn eller hos en vertsfamilie.
- Hver EM får oppfølging av en «trygg voksen»/miljøterapeut som snakker morsmålet og

som skal være veileder og mentor og følge opp i helg og på fritid. Omfanget av oppfølgingen vil avgjøres etter behovskartlegging ved besøk på mottaket og den første tiden etter at EM er bosatt.

- Det etableres et tett samarbeid mellom kontaktpersonen i flyktningtjenesten, med trygg voksen og vertsfamilier, og det vil være jevnlig møter og drøftinger. Stillingsbeskrivelser vil bli utarbeidet.
- Ved eventuelle uenigheter vil kontaktperson på flyktningtjenesten drøfte saker med virksomhetsleder. Virksomhetsleder vurderer saken og iverksetter tiltak, og tar det eventuelt videre i tjenestelinjen.
- Dersom det oppstår behov for endring av botilbud og omfang av oppfølging, vil alternative løsninger løftes til kommunalsjef for oppvekst.
- Flyktningtjenesten vil følge opp EM fram til fylte 20 år.
 - Rutinebeskrivelse for oppfølging av EM under 18 år er utarbeidet. Det vil også bli utarbeidet en egen rutinebeskrivelse for oppfølging etter fylte 18 og fram til 20 år.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Tilskudd.

Kommunen søker om tilskudd når det bosettes enslige mindreårige flyktninger etter avtale mellom IMDi og kommunen. Kommunen mottar integreringstilskudd i fem år, og for det første bosettingsåret er tilskuddet kr. 187 000.

I tillegg mottar kommunen et tilskudd til enslige mindreårige flyktninger som skal dekke aktiviteter og tiltak som bidrar til at enslige mindreårige flyktninger blir bosatte så raskt som mulig og får et godt bo- og omsorgstilbud.

Tilskuddet er på kr. 1 198 000 kroner per år til og med det året barnet fyller 16. Kr. 753 500 per år fra og med året barnet fyller 17, og til det er 20 år (2024-tall).

Bemanning.

For å sikre et godt og koordinert arbeid med ungdommene, bruker flyktningtjenesten 50 % ressurs til fast kontaktperson for alle EM. I tillegg lønnes en trygg voksen til oppfølging og veiledning på ettermiddag, kveld og i helg. Omfanget vil evalueres jevnlig og tilpasses ungdommenes behov. Der det etableres et botilbud hos en vertsfamilie, vil vertsfamilien avlønnes etter avtale, og utgifter dekkes.

Livsopphold/økonomisk støtte til EM under 18 år:

Ukepenger: 1000,- (de som bor på hybel, inkluderer mat, hygieneartikler, hårpleie, o.l.)

Månedlig: 500,- til mobilabonnement/annet + busskort til/fra skole

Årlig: 2 000,- i året for ferier/reiser i Norge

Klær: 3000 settes på kort ved bosetting. Deretter må EM snakke med kontaktperson eller trygg voksen om behov for videre innkjøp.

Etter behov: Tjenester som gis ved ordinær bosetting – optiker, tannlege, helseundersøkelse. I tillegg dekkes legetimer og nødvendige medisiner.

Førerkort: Dekkes inntil kr. 20 000. Resterende må ungdommen dekke selv, ved f.eks. sommerjobb, helgejobb og lignende. (Teoriprøven tas først for å sikre at ungdommen klarer den delen. Ansatte tilbyr ikke øvelseskjøring.)

Beløpene vil kunne justeres etter evaluering i løpet av 2025. Deretter blir det være en årlig justering.

Aktiviteter

Hver EM hjelpes i gang med skoletilbud så snart som mulig, enten på videregående skole dersom de kvalifiserer til det eller på voksenopplæringen i Forberedende opplæring for voksne (grunnskole for voksne). EM vil få dekket utgifter til to fritidsaktiviteter for å bygge et godt og trygt nettverk så raskt som mulig.

Vurderinger:

Arbeidet med bosetting av EM er blitt etablert raskt da det er mange EM som er på mottak og venter på en bosettingskommune. Ved å organisere arbeidet på denne måten, mener kommunedirektøren å kunne gi godt og tilpasset omsorgstilbud. Organiseringen vil evalueres kontinuerlig og endres ved behov. I IMDis rapport; Kommunenes utgifter til bosetting og integrering av flyktninger og nyankomne innvandrere i 2023 (Beregningsutvalgets rapport) framkommer det at tilskuddene til EM er tilstrekkelige til å dekke kommunens kostnader. Slik flyktningtjenesten vurderer det vil dette også gjelde i Grimstad med den modellen som er valgt.

Per begynnelsen av februar har kommunen fått fordelt fem EM i alderen 16 og 17 år. Så langt er det avklart at tre bosettes på hybel med oppfølging av trygg voksen, og de to siste er under vurdering/kartlegging.

Konklusjon

Arbeidet med å bosette enslige mindreårige flyktninger er i gang og en organiseringsmodell er etablert. Slik status er per februar 2025 ser dette ut til å bli en god og bærekraftig løsning for fem EM som bosettes i år.